

Svarthakad och buskskvätta

SVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA

FOTO: TOMAS LUNDOQUIST/N

- 1 Saknar ögonbrynstreck.
- 2 "Pinnigare" stjärt.
- 3 Ganska enfärgat murrigt mörkbrun med orange bröst.

BUSKSKVÄTTA

FOTO: ANN GOMER

- 1 Tydligt vitt ögonbrynstreck.
- 2 Robust intryck med bredare stjärt.
- 3 Ljusare och mer halmgul än den svarthakade buskskvättan.

Buskskvättan är en relativt allmän fågel i Sverige. Den förekommer i jordbruksbygd, på hyggen, på myrar och fuktängar. Buskskvättan övervintrar i tropiska Afrika dit den flyttar under september månad.

I slutet av april kommer de första individerna tillbaka. Hannens sång är mycket varierad och innehåller ofta mästerliga härmningar. Sången framförs inte minst nattetid, och innan man ropar hej över kornsparven, vakteln eller biätaren kan det vara en god idé att säkerställa att det inte är buskskvättan som spelar en ett spratt.

PÅ KONTINENTEN FÖREKOMMER den svart-hakade buskskvättan. På senare år har den expanderat norrut, och i Skåne samt längs västkusten häckar nu arten årligen. Den föredrar något torrare mark än sin nordliga släkting.

Till skillnad från buskskvättan flyttar den svarthakade buskskvättan bara till Sydeuropa och Nordafrika. Redan i mars kommer den tillbaka till häckplatserna

och lämnar inte landet förrän i oktober, det händer till och med att arten övervintrar i Sverige. Sången är inte lika varierad som buskskvättans utan påminner om en blandning mellan järnsparv och törnsångare.

HANNARNA HOS BÅDA arterna är distinkt tecknade och utgör inga förväxlingsrisker. Honorna däremot kan vålla större problem. Arterna är ganska lika i storlek och proportioner och de förekommer, inte minst under sträcket, i liknande biotoper. Vår vanliga buskskvätta ger dock ett något mer robust intryck. Den svarthakade buskskvättans stjärt känns smalare, något längre och "pinnigare". Om man börjar med beteendet så har båda arterna liknande vanor. De sitter ofta i toppen av en liten buske, på ett staket eller liknande varifrån de gör utfall mot insekter på marken eller i luften. Båda arterna knycker på stjärten mellan utflykterna, men beteendena skiljer en del. Den svarthakade buskskvättan är ryckigare i rörelserna, mer nervös om

man så vill. Buskskvättan däremot verkar mer välavvägd i rörelsemönstret och gungar med stjärten snarare än knycker med den.

DEN HONFÄGADE BUSKSKVÄTTAN är en relativt ljus uppenbarelse. Grundfärgen är halmgul eller ljusbeige. Den har ett kraftigt ljus eller vitaktigt ögonbrynsstreck. Undersidan är ljus med en svag ockra-anstrykning på bröstet. Man ser ofta en tendens till en ljus haklapp, hakan är det ljusaste partiet på hela undersidan. Stjärten är brunaktig med ljusa fält basalt på kanterna, något som syns tydligt i flykten.

Jämfört med buskskvättan är den svarthakade buskskvättan en mörk och murrig uppenbarelse. Fågeln ser ganska enfärgat mörkbrun och orangeaktig ut. Stjärten är helsvart. Även om hakan kan se ljusaktig ut så är det något helt annat än buskskvättans. Den svarthakade buskskvättan saknar ögonbrynsstreck och är på det hela taget ganska kontrastlös.

Anders Eriksson